

Petr PRÁŠEK

Člověk v šíleném dění světa

Diplomová práce

Ustav filosofie a religionistiky FF UK

Diplomová práce Mgr. Petra Práška je již svým pojetím výjimečná: zaměřuje se sice k výkladu těch knih, které Deleuze napsal před svouspoluprací s Félixem Guattarim, avšak jejím jádrem je filosofická interpretace Deleuzovy *Diference a opakování*, tedy spisu, který patří k nejvýznamnějším i nejobtížnějším a který v relativně systematické formě obsahuje náčrt koncepce, na které bude Deleuze trvat i tehdy, když ji začne *rhizomatickým* způsobem dál rozvíjet (a vytvářet nové pojmy). Především je ale třeba říci, že práce, kterou Mgr. Petr Prášek předkládá k obhajobě, vůbec není referující: jejím základem je odhalování vnitřní logiky tohoto textu, kterou postupně odhaluje v kontextu všech ostatních. Zejména je však podnětné pozadí, vzhledem k němuž je celá interpretace vymezena a jímž je fenomenologie a pojetí subjektu. Autor této diplomové práce totiž ukazuje (podle mého mínění přesvědčivě), že Deleuzovo myšlení je možné chápat jako jistý způsob *suplementace* toho, kam už klasická fenomenologie (nutně) nedosahuje, ač k tomu přesahuje: překročení k poslednímu horizontu bytí člověka, z něhož teprve je srozumitelné jeho „místo“ (resp. ona geneze, díky níž je na tomto svém místě situován). V tomto ohledu Mgr. Petr Prášek nesmírně zajímavě rozvíjí podněty současné francouzské fenomenologie, především pak R. Barbarase.

Klíček k objevení této návaznosti přes diferenci je důkladná diskuse „transcendentálního empirismu“ a v něm implikovaného pojetí danosti a reálné, a nikoli pouze možné zkušenosti; to pak vede k radikalizaci „transcendentalismu“, tedy i k fenoménu setkání (například setkání se znakem podle Deleuze), v němž je vždy vyjevována vnitřní diference, jakož i její vztah k opakování, které musí být teď myšleno jako uchovávaní diferentního, jedinečného. Odtud vede – v práci – cesta dál, nakonec i k pojmu „dění“ a s ním spjatých pojmů (virtualita, Idea, aktualizace etc.).

Práce jako celek je do té míry samostatný výkon, že ji nehodlám zvnějšku popisovat a pouze upozorním na některé zvláště pozoruhodné body, jež jsou nesporným přínosem k existující deleuzovské literatuře (kteřou autor, mimochodem řečeno, zcela suverénně ovládl).

- 1) Ukazuje, že téma člověka u Deleuze je „nemyšlené“, ač v díle implikované, snad odsunutě na okraj rozvíjením události od stoiků; toto je zřejmé například z kapitoly o řeči a zvláště v pasáži, která vykládá deleuzovské „člověk vděčí za svůj vznik událostem“ (str. 50 a n.)
- 2) Na to organicky navazuje (originálně) v závěru práce zmínka o Feuerbachovi: myšlení se přerušuje smyslovým vnímáním.
- 3) Závěrečná úvaha o filosofii jako tvorbě neopakuje známá klišé, nýbrž velmi přesně vystihuje Deleuzovo myšlení a funkci pojmu v něm.

Z řečeného je snad zřejmé, že je zbytečné psát dlouhý posudek: Práce kolegy Práška je právě tak náročná jako její téma a udržuje ideální rovnováhu mezi přesnou interpretací a domýšlením. Samozřejmostí je jak znalost primárních textů, tak i sekundárních. Důležité však je, že k Deleuzovi přistupuje s kritickým nadhledem, což mu umožňuje nalézt v jeho myšlení své vlastní téma – téma člověka. To je velmi cenné i proto, že směřuje proti všem povrchním výkladům nejen Deleuzova myšlení, ale vůbec současné filosofie. A tento svůj příspěvek podává Mgr. Petr Prášek se všemi argumenty způsobem, který přesvědčí i případného skeptika.

Protože práce značně přesahuje nároky, které se na diplomovou práci kladou, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako výbornou.

9.IX. 2013

Miroslav Petříček